

natuurtoets

Natuurtoets inrichtingsmaatregelen Oosteind- sche veen

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Prolander

Status

Definitief

Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Natuurtoets inrichtingsmaatregelen Oosteindsche veen

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -
beleid

Projectcode

Datum

Status

21-602

28 juni 2022

Definitief

Auteur(s)

R. Apperloo

Tweede lezer

H. Brendeke

Opdrachtgever

Prolander

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

R. Apperloo (2022). Natuurtoets inrichtingsmaatregelen Oosteindsche veen. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 21-602. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	4
1.3 Leeswijzer	9
2. Kader en methode	10
2.1 Wet natuurbescherming	10
2.2 Onderzoeksmethode	12
3. Houtopstanden en NNN	14
3.1 Houtopstanden	14
3.2 Natuurnetwerk Nederland	15
4. Natura 2000	17
4.1 Natura 2000-gebied	17
5. Soortbescherming	19
5.1 Flora	19
5.2 Zoogdieren	19
5.3 Vogels	21
5.4 Amfibieën	23
5.5 Reptielen	25
5.6 Dagvlinders	27
5.7 Overige soortgroepen	28
6. Geraadpleegde bronnen	29
Bijlage 1 - Maatregelkaart	
Bijlage 2 - Verspreidingskaarten	

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Prolander werkt momenteel aan plannen voor het uitvoeren van inrichtingsmaatregelen in het kader van project “Natuurherstel Oosteindsche veen” onderdeel van het Programma natuur. Omdat uitvoering van de geplande inrichtingsmaatregelen negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden, dient dit initiatief getoetst te worden aan het natuurbeschermingsrecht. In opdracht van Prolander heeft Ecogroen een natuurtoets uitgevoerd om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden.

Houtopstanden en NNN

- De te vellen houtopstanden binnen het plangebied vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5). Voor de werkzaamheden geldt een meldings- en herplantplicht en mogelijk een ontheffing en compensatie. De regels en procedures zijn te vinden op de provinciale website. Wij willen benadrukken dat naast bescherming van houtopstanden onder de Wnb, mogelijk ook regels zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordeningen en dat gemeenten ook beschermingsregels hanteren. Mogelijk is een omgevingsvergunning noodzakelijk.
- Als gevolg van het uitvoeren van het beoogde maatregelpakket treden naar verwachting geen significant negatieve effecten op, op de kernkwaliteiten van het NNN. Verdere vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Natura 2000

- Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is ‘Bargerveen’ dat op een afstand van >1,5 kilometer ten oosten van het plangebied ligt. Doordat het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is gelegen, zijn directe negatieve effecten als oppervlakteverlies op voorhand uitgesloten. Indirecte (uitstralende) effecten door bijvoorbeeld licht of geluid worden gezien de aard van de voorgenomen plannen, de afstand en tussenliggende infrastructuur met zekerheid uitgesloten.
- Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Door het in werking treden van deze wet en bijbehorende besluit (Bsn) en regeling (Rsn) worden gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden veroorzaakt door aanlegactiviteiten/ uitvoeren van een werk (aanlegfase) buiten beschouwing gelaten voor plannen en projecten. Voor de aanlegfase is het derhalve niet meer noodzakelijk de stikstofdepositie inzichtelijk te maken. Gelet op deze vrijstelling is een stikstofberekening voor de aanlegfase van onderhavig plan niet uitgevoerd.

Soortbescherming

- Binnen het plangebied is een dassenburcht aanwezig. Daarnaast is er één enkele pijp aanwezig in het westelijke deel van het plangebied. De burchten blijven gehandhaafd. Van essentieel leefgebied is geen sprake.
- Binnen het plangebied is de boomarter waargenomen op een incidentele rustplaats. De incidentele rustplaats blijft gehandhaafd. Van essentieel leefgebied is geen sprake.
- In het plangebied is één bezette jaarrond beschermde nestlocatie van havik en één van buizerd aanwezig. Beide nestlocaties blijven gehandhaafd. Van essentieel foerageergebied is geen sprake.
- Door de aanwezigheid van bos, struweel, singels, graslanden en oevers binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor diverse algemene vogelsoorten waaronder blauwborst, boompieper, fitis, hegenmus, houtduif, nachtegaal, roodborst, grasmus, koolmees, pimpelmees, grote bonte specht, tjiftjaf, vink, merel, winterkoning, zwarte roodstaart, meerkoet, zwartkop en wilde eend.
- In het oostelijke deel van het plangebied vindt voortplanting en overwintering plaats van heikikker en poelkikker en van adder en levendbarende hagedis. Daarnaast vindt ook voortplanting en overwintering plaats van levendbarende hagedis in het westelijke deel van het plangebied.
- Langs de oostelijke grens van het plangebied is voortplantingsbiotoop (boswilgen) van grote weerschijnvlinder aanwezig. Het aanwezige voortplantingsbiotoop wordt volledig ingepast in de plannen.
- Vaste verblijfplaatsen of onmisbaar leefgebied van overige beschermde soorten die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn, de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van het veldonderzoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) niet verwacht.

Advies

- Als gevolg van de geplande maatregelen gaan voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van heikikker, poelkikker, levendbarende hagedis en adder tijdelijk verloren. Bij het verlies van voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van deze soorten is sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming waardoor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie Drenthe noodzakelijk is. Er is uitzicht op ontheffing als voldaan is aan elk van de volgende drie voorwaarden:
 - geen andere bevredigende oplossing;
 - sprake van een in de wet genoemd belang;
 - geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.
 > In dit geval kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen om verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van genoemde soorten te voorkomen (bovenstaand punt 3). In de directe omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor alle soorten. Bovendien ontwikkelt zich na de uitvoering op termijn opnieuw geschikt leefgebied voor alle soorten op de werklocaties, waarbij de aan te leggen kades en ophogingen mogelijkheden bieden voor nieuwe overwinteringsplekken en zonbeschenen plekken en als gevolg van vernatting van het gebied ontstaan meer potentiële voortplantingsplekken voor

heikikker en poelkikker. Zodoende zijn er op korte en lange termijn altijd voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor deze soorten. Verder door het toepassen van een zorgvuldige werkwijze en zoveel mogelijk te werken in de periode september t/m oktober (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode) wordt schade en verstoring beperkt.

- > Van een andere bevredigende oplossing waarmee natuurherstel behaald wordt in het Oosteindsche veen is geen sprake en een andere inrichtingsvorm heeft bovendien geen meerwaarde voor de aanwezige heikikkers, poelkikkers, adders en levendbarende hagedissen.
- > Het belang van het initiatief kan worden onderbouwd met het volgende belang: *In het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats ;(Wnb artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b1).*
- We adviseren – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van 15 februari tot begin december worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met de ecologisch toezichthouder bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

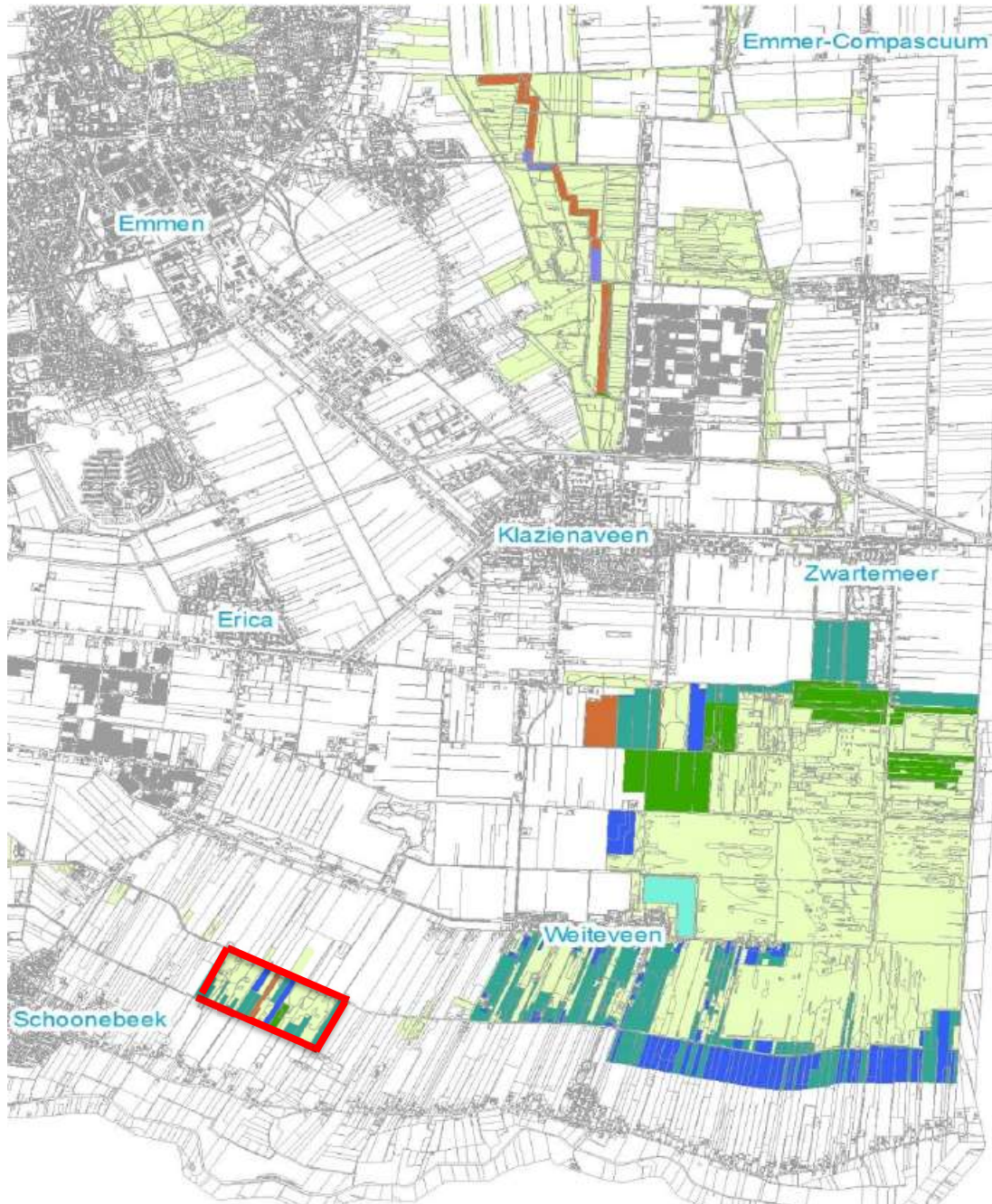
Prolander werkt momenteel aan plannen voor het uitvoeren van inrichtingsmaatregelen in het kader van project “Natuurherstel Oosteindsche veen” onderdeel van het Programma natuur (contactpersoon Prolander: Jacomijn Pluimers). Omdat uitvoering van de geplande inrichtingsmaatregelen negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden, dient dit initiatief getoetst te worden aan het natuurbeschermingsrecht. In opdracht van Prolander heeft Ecogroen een natuurtoets uitgevoerd om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

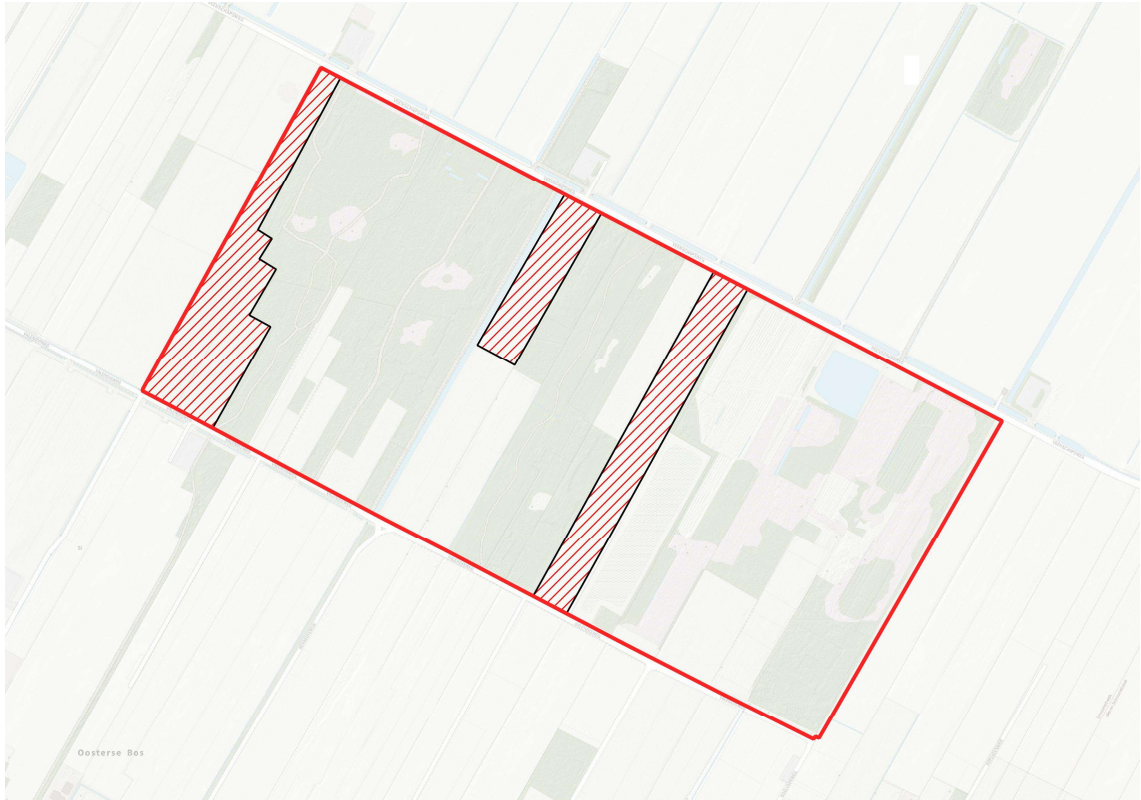
Huidige situatie

Het Oosteindsche Veen is een gebied van ruim 128 hectare ten oosten van Schoonebeek in de gemeente Emmen (figuur 1.1). Het is een veengebied dat in de huidige situatie verdroogt door een sterke ontwatering in de afgelopen anderhalve eeuw. Het plangebied betreft enkele percelen ten westen en enkele percelen ten oosten van het Hekmanskanaal (zie figuur 1.2). Aan de noordzijde wordt het plangebied begrenst door de Veenschapsweg en aan de zuidzijde door de Valendisweg. Het gebied is voor een groot deel eigendom van Staatsbosbeheer. Daarnaast is er één perceel nog in eigendom van een particulier.

Het plangebied bestaat uit een mengelmoois van bospercelen, akkers, graslanden en heide en veen. Op de randen van enkele percelen is sprake van struweel en/ of singels. Verder is er oppervlaktewater aanwezig in de vorm van het Hekmanskanaal, diverse sloten en greppels, veenputten en een grotere veenplas. Bebouwing ontbreekt binnen de begrenzing van het plangebied, wel wordt het gebied doorkruist door enkele wandelpaden.

Figuur 1.1 Ligging plangebied ten opzichte van wijde omtrek.

Figuur 1.2 Overzicht plangebied Oosteindsche veen (rood omlijnd) Bestemmingsplanwijzing is aan de orde voor drie percelen (rood gearceerd). Bron kaartondergrond: PDOK.

Voorgenomen ontwikkeling

Een groot deel van het restveen in het Oosteindsche veen steekt boven de omgeving uit. Ook grenzen delen van het veen aan verstoorde bodems (zoals dalbodems) of aan greppels/watergangen. Door de opbouw van het veen vindt horizontale afstroom van het water in het veenpakket plaats. Ook is sprake van afstroom van water over het maaiveld. Hierdoor verdroogt het veen en de daarop aanwezige vegetatie, met als gevolg een toename van pijpenstrootje en bosopslag. Door toetreding van zuurstof in het veen vindt oxidatie plaats waardoor het veen veraardt. Door veraarding en de veranderende vegetatie (toename verdamping) nemen de laterale afstroom en verdroging verder toe. Ook kan door verdroging scheuring van het veen optreden, wat eveneens een verdrogend effect heeft. Prolander is voornemens om inrichtingsmaatregelen te treffen om door middel van vernatting de aanwezige veenbodem te behouden en te versterken. In bijlage 1 zijn de geplande maatregelen ruimtelijk weergegeven. De uitvoering van de werkzaamheden is gepland vanaf 1 februari 2023 (starten met verwijderen bomen en opslag) tot en met oktober 2023. Hieronder volgt een korte beschrijving van de geplande maatregelen.

Maatregelen

Compartimentering

Voor veenontwikkeling is een hoge grondwaterstand met een geringe waterstandsfluctuatie van belang. Compartimentering maakt het mogelijk om peilniveaus in te stellen binnen een compartiment, waardoor fluctuatie zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Aanleggen kades

Oppervlakkige afstroom en uittreding van water uit het veenpakket kan worden tegengegaan door de aanleg van kades. Kades bestaan uit een cunet in het veen tot net (ca. 30cm) boven de gliedelaag (organische veenbasis). Zo wordt waterverlies door afstroming binnen het veen én via oppervlakkige afstroming voorkomen.

De voorgestelde ligging van de kades is gebaseerd op de hoogtekaart en de situatie in het veld (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). De locaties van de kades zijn zo gekozen dat er compartimenten met een relatief homogene maaiveldhoogte ontstaan. Het peilniveau (zie bijlage 2 kaart 3 en 4) binnen de compartimentering is gebaseerd op het aanwezige reliëf, met als uitgangspunt een zo groot mogelijk oppervlak plas / drassituatie te realiseren. Een plas / dras situatie biedt namelijk de hoogste potentie voor veenmosgroei. In ieder compartiment is er sprake van enig hoogteverschil, waardoor natte laagtes en drogere hoogtes aanwezig blijven. Op de drogere delen blijven leefgebieden voor reptielen en amfibieën in stand.

Ten behoeve van de aanleg van de kades is het noodzakelijk om een werkruimte vrij te maken van circa 18 meter breed. Hiervoor dient het aanwezige bos / opslag te worden verwijderd voorafgaand aan de benodigde grondwerkzaamheden.

Aanbrengen glooiende ophoging

Indien dikke veenpakketten zijn aangetroffen en de zijdelingse afstroom door het veenpakket naar verwachting gering is (en er geen diepe watergangen in de directe nabijheid aanwezig zijn), is er voor gekozen om in plaats van een kade met cunet een glooiende ophoging toe te passen. Een glooiende ophoging heeft als functie om oppervlakkige afstroom van water over het maaiveld tegen te gaan (zie bijlage 1 kaart 1 en 2).

Ten behoeve van de aanleg van de glooiende ophogingen is het noodzakelijk om een werkruimte vrij te maken van circa 18 meter breed. Hiervoor dient het aanwezige bos / opslag te worden verwijderd voorafgaand aan de benodigde grondwerkzaamheden.

Aanbrengen stuwputten/ overlaat en graven slenk

Om het waterpeil in de compartimenten te kunnen reguleren, worden op diverse locaties stuwputten aangebracht (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). Elk compartiment krijgt minimaal één stuwput. De stuwputten worden zo ingericht dat ze tussen 50 cm boven en 50 cm onder streefpijl kunnen worden ingesteld. Zo kan worden geanticipeerd op bijvoorbeeld piekbuien (aflaten water om peilfluctuatie te voorkomen) of vernatting als gevolg van veenmos-groei (peil mee laten stijgen). Op drie locaties fungeert de aan te brengen stuwput als overlaat; daar wordt het water het gebied uitgelaten. Op één locatie is het niet mogelijk om de afstroming over maaiveld te laten plaatsvinden. Op die locatie, in de zuidoostelijke hoek, wordt daarom een slenk gegraven.

Dempen greppels

Greppels met een afwaterende functie (horizontaal of verticaal) worden gedempt (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). Greppels die geen afwaterende werking hebben worden gespaard in verband met de waarde voor populaties van soorten van permanent natte milieus. Daarnaast worden greppels op enkele plekken gedempt door middel van het aanbrengen van een kade of glooiende ophoging.

Afgraven bouwvoor

Op drie percelen (voormalige akker/ grasland) wordt de bouwvoor afgegraven (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). De vrijkomende bouwvoor (dalgrond: mix van venig en mineraal materiaal) wordt gebruikt om kades en ophogingen op te bouwen. Bij het afgraven van de bouwvoor wordt de intacte ondergrond (veenlagen / minerale opduikingen) behouden. Om effect op de grondwaterstanden te voorkomen wordt uitgegaan van een maximale afgraafdiepte van 40 centimeter. Het afgraven gebeurt reliëfvolgend.

Dichten lekkende veenputten

In het westelijke deel van het Oosteindsche veen bevindt zich een veenputtencomplex (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). De veenputten in het complex zijn tot in de minerale ondergrond gegraven, waardoor ze een ontwaterende werking hebben (zijn lek). Om het peilniveau binnen het compartiment stabiel te houden, is het noodzakelijk om de lekkages te dichten. De veenputten worden gedempt met veengrond afkomstig uit de te graven cunetten. Een eventueel tekort aan veengrond wordt verholpen door het graven van poeltjes (10m²) ter plekke van de te dichten veenputten.

Introduceren veenmos

Op één locatie is verstoord berkenbroekbos aanwezig waarin enkele plukken vitaal veenmos voorkomen (gewimperd- en haakveenmos). Wanneer deze veenmossen de kans krijgen zich uit te breiden, kan op deze locaties een typisch hoogveenbos ontstaan, het zogeheten 'zompzegge-berkenbroek'. Veenmos maakt het milieu voor zichzelf geschikt doordat veenmos het milieu verzuurt en water vasthoudt. Veenmossen vestigen zich moeizaam. Een typisch veenmos voor het zompzegge berkenbroek (namelijk gewoon veenmos) ontbreekt echter. Door deze soort te introduceren (en door ook eventueel de twee al aanwezige soorten te enten op overige geschikte locaties) kan de ontwikkeling naar een veenbos worden gestimuleerd (zie bijlage 1 kaart 1 en 2).

Aanbrengen (hout)eilandjes

In de plas in het noordoosten van het Oosteindsche veen is vanwege de wind-/ golfwerking in de huidige situatie geen veenvorming te verwachten. De waterdynamiek is te beperken door het aanleggen van hout-eilandjes (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). Door te kiezen voor hout-eilandjes wordt naast het dempen van de waterdynamiek ook meerwaarde gecreëerd voor het vestigen van veenmossen. De hout-eilandjes bieden namelijk meer houvast voor veenmossen. In de oeverzone groeit waterveenmos. Daarnaast is het voor broedende vogels waardevol om enkele eilandjes centraal in het open water aan te leggen, doordat deze eilandjes niet bereikbaar zijn voor predatoren over land. Voor het opbouwen van de eilandjes wordt gebruik gemaakt van hout- en snoeiafval dat vrijkomt bij het aanleggen van de kades en ophogingen. Eiken zijn het meest geschikt vanwege de grillige kroon en de duurzaamheid van het hout.

Aanplanten singels

Ter compensatie van het te verwijderen bos en in het kader van landschappelijke versterking, worden singels aangeplant op kavelgrenzen (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). Er dient gebruik te worden gemaakt van gebiedseigen soorten zoals geoorde wilg, grauwe wilg, zachte berk en sporkehout. Het heeft de sterke voorkeur om autochtoon plantmateriaal te gebruiken. De genetische samenstelling van autochtoon plantmateriaal is beter aangepast aan de omstandigheden in ons land dan niet – autochtoon plantmateriaal.

Afsluiten duikers

Op twee locaties liggen duikers in een greppel die gedempt worden (zie bijlage 1 kaart 1 en 2). Deze duikers worden afgesloten met een dop.

Aanleggen dam inclusief duiker

Centraal in het Hekmanskanaal (zie bijlage 1 kaart 1 en 2) wordt een gronddam inclusief duiker aangebracht. Deze faciliteert toekomstige wandelroutes door het Oosteindsche veen. Tevens functioneert deze dam als versterking van de verbindingzone tussen het westelijke en oostelijke deel van het Oosteindsche veen.

Aanbrengen adderhotel

Op aanwijzen van een ecooloog worden op diverse plekken adderhotels aangelegd (in de geprojecteerde zoekgebieden; zie bijlage 1 kaart 1 en 2). Hout- en snoeiafval dat vrijkomt bij het aanleggen van kades en ophogingen wordt hiervoor gebruikt. Ook andere reptielen (levendbarende hagedis) en amfibieën (heikikker en poelkikker) kunnen profiteren van een dergelijk hotel.

Bestemmingsplanwijziging

Voor een drietal percelen is een bestemmingsplanwijziging procedure noodzakelijk (zie figuur 1.1). Op het meest westelijk perceel waarvan de bestemming gewijzigd wordt vinden geen werkzaamheden plaats. Op de overige twee percelen wordt de bouwvoor afgegraven en langs de randen worden sloten gedempt of wordt een kade/ ophoging aangebracht. Voor de overige percelen binnen het plangebied geldt dat de geplande inrichtingsmaatregelen binnen de huidige bestemming passen. Voor al het werk is wel een omgevingsvergunning noodzakelijk.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op houtopstanden, Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (hoofdstuk 3) en beschermde soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Kader en methode

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden (Overheid, 2022a). In dit rapport wordt ingegaan op de onderdelen houtopstanden, Natura 2000 en de soortbescherming. In kader 2.1 wordt een samenvatting gegeven van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van (een maatregelen in het kader van) zorgplicht is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrictlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen en projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve gevolgen kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen significant negatieve gevolgen optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project niet nodig. Zijn significant negatieve gevolgen niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrictlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een ontheffing vereist kan zijn.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen

van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

Houtopstanden (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 4 regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend buiten de bebouwde kom, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt meld- (artikel 4.2) en herplantplicht (artikel 4.3). Er geldt een verbod op de kap als het voornemen daartoe niet (maximaal een jaar en minimaal een maand) vooraf is gemeld bij bevoegd gezag. Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Provinciale staten kunnen in de provinciale verordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) geveld opstand stond.

Toetsingskader bestemmingsplannen

Ten behoeve van vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan dient (conform jurisprudentie¹) ten aanzien van Natura 2000 de Wet natuurbeschermingstoets uitgevoerd te worden. Deze is vastgelegd in artikel 2.7 lid 1 Wnb & artikel 2.8 lid 1 Wet natuurbescherming. Dit houdt kortweg in dat voorafgaand aan vaststelling van het bestemmingsplan moet worden nagegaan of (uitvoering van) het plan kan leiden tot mogelijk significant negatieve gevolgen op een Natura 2000-gebied. Volgens vaste jurisprudentie bestaat deze toets uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke, planologisch legale situatie en de toekomstige maximale plansituatie.

Ten aanzien van soortbescherming (Hoofdstuk 3, Wnb) is in de Wet natuurbescherming geen toetsingskader opgenomen ten aanzien van plannen. Voor soortbescherming wordt in het kader van plannen de uitvoerbaarheidstoets uitgevoerd, die volgt uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Met deze toets wordt de vraag of de beschermingsregimes uit de Wnb de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat beantwoord. Vrij vertaald wordt bepaald of er een ontheffing nodig is en zo ja, of er uitzicht is op het verkrijgen van een Wnb-ontheffing voor het project dat voortvloeit uit het bestemmingsplan.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Overheid 2022b) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld of een om-

¹ ECLI:NL:RVS:2020:2318

gevingsvergunning wordt verleend waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee-tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen en verankerd in de bestemmingsplannen. Indien geen sprake is van een nieuw vast te stellen bestemmingsplan, dan wel dat een omgevingsvergunning voor afwijken bestemmingsplan niet vereist is, is toetsing aan het NNN niet aan de orde.

2.2 Onderzoeksmethode

Quickscan

Literatuuronderzoek

Om de aanwezige of te verwachten beschermde soorten en gebieden binnen de invloedssfeer van de plannen in beeld te brengen is gestart met een literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of beschermde natuurwaarden bekend zijn in of in de directe omgeving van het plangebied. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD, 2022; tot 1 kilometer rondom maatregellocaties en <10 jaar).

Quickscan veldonderzoek

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor enkele veldbezoeken die op 16 februari 2022 (bewolkt, droog/ af en toe beetje miezer, matige wind, 10°C) en 2 maart 2022 (bewolkt, droog, weinig wind, 8°C) zijn uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is het plangebied alsmede de directe omgeving (50 meter rondom) geïnspecteerd door ervaren ecologen van Ecogroen, waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten en gebieden binnen de Wet natuurbescherming. Speciale aandacht is uitgegaan naar de functies van het plangebied voor zoogdieren, reptielen, amfibieën en vogels.

Soortgericht veldonderzoek

Tijdens de quickscan zijn in het plangebied potentiële leefgebieden van heikikker, poelkikker, levendbarende hagedissen, adder en jaarrond beschermde nestlocaties van buizer, havik, torenvalk, boomvalk en sperwer aangetroffen. Er is gericht onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van de aanwezige leefgebieden en nestlocaties, conform de kennisdocumenten buizerd, heikikker, levendbarende hagedis en poelkikker (BIJ12, 2017 a t/m d) en de soortprotocollen van het Netwerk groene bureaus. Indien voor een soort geen protocol beschikbaar is, hebben we de onderzoeksstrategie afgestemd op vergelijkbare soorten.

Jaarrond beschermde nesten

Het onderzoek is uitgevoerd conform het kennisdocument buizerd (Bij12, 2017a). Op 2 maart 2022- als er nog geen blad aan de bomen zit - zijn in alle bosgebieden/boselementen in het plangebied (oude) nesten van kraaien en roofvogels in kaart gebracht. Hetzelfde is nogmaals gedaan gedurende het bezoek van 16 maart 2022. Tijdens vervolfbezoeken in de periode maart tot eind mei (zie voor exacte data tabel 2.1) zijn de nesten gecontroleerd op bezetting. Met het laatste bezoek in eind mei om ook waarnemingen van boomvalk te verzamelen. De veldbezoeken zijn gedurende goede weersomstandigheden uitgevoerd en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Heikikker

Conform het kennisdocument heikikker (BIJ12, 2017b) zijn drie bezoekerondes uitgevoerd voor alle potentiële voortplantingswateren binnen het plangebied. Alle bezoeken zijn uitgevoerd in maart, waarbij de focus tijdens de eerste twee bezoeken heeft gelegen op kooractiviteit. Het derde bezoek lag de focus op de aanwezigheid van larven en eiklommen.

Poelkikker

Conform het kennisdocument poelkikker (BIJ12, 2017d) zijn twee bezoekerondes uitgevoerd voor alle potentiële voortplantingswateren binnen het plangebied. Beide bezoeken zijn uitgevoerd in mei met een tussenperiode van 10 minimaal dagen. Tijdens beide bezoeken is geluisterd naar kooractiviteit.

Levendbarende hagedis en adder

Conform het kennisdocument van levendbarende hagedis (BIJ12, 2017c) zijn drie bezoekerondes uitgevoerd voor alle geschikte leefgebieden van levendbarende hagedis en adder binnen het plangebied. Alle bezoeken zijn uitgevoerd in de periode april t/m mei (zie voor exacte data tabel 2.1) op dagen met goede weersomstandigheden: zonnige, half bewolkte dagen met een temperatuur tussen de 12 en 20 graden Celsius en weinig wind.

Tabel 2.1 *Overzicht veldbezoekdata en focus.*

Bezoek	Datum	Weersomstandigheden	Doel onderzoek
1	16 februari 2022	10 graden, droog/ af en toe beetje miezer, matige wind, bewolkt	Quickscan
2	2 maart 2022	8 graden, droog, weinig wind, bewolkt	Quickscan incl. jaarrond beschermde nesten en heikikker
3	16 maart 2022	16 graden, droog, weinig wind, zonnig	Jaarrond beschermde nesten en heikikker (kooactiviteit) incl. aandacht reptielen
4	28 maart 2022	15 graden, droog, weinig wind, zonnig	Jaarrond beschermde nesten en heikikker (eiklommen/larven) en reptielen
5	26 april 2022	14 graden, droog, matige wind, zonnig	Jaarrond beschermde nesten en reptielen
6	6 mei 2022	20 graden (avond koelde af), droog, weinig wind, zonnig	Jaarrond beschermde nesten en reptielen (overdag) en poelkikker (avond)
7	18 mei 2022	20 graden, droog, beetje wind, zonnig	Jaarrond beschermde nesten (late middag) en poelkikker (avond)

Toetsing

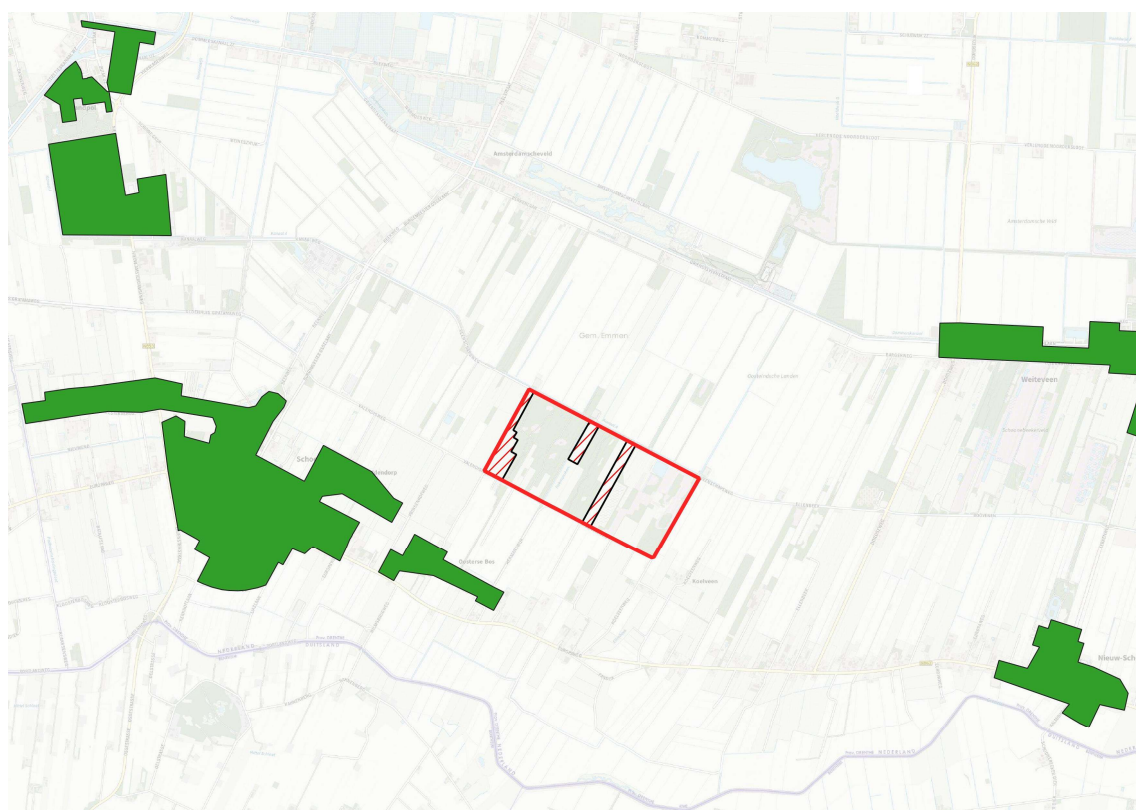
Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldonderzoek is beoordeeld welke beschermde natuurwaarden (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het plan bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde natuurwaarden en of vervolgstappen (zoals ontheffings-/vergunningaanvraag of het nemen van voorzorgsmaatregelen) vereist zijn. Om te beoordelen of de plannen conflicteren met beschermde houtopstanden, zoals bedoeld in de Wnb, is bepaald of er uitzonderings- of vrijstellingsregels gelden.

3. Houtopstanden en NNN

3.1 Houtopstanden

Situatie planlocatie

Het plangebied ligt buiten de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming (zie figuur 3.1). Op de percelen waarvoor de bestemming moet worden gewijzigd is geen sprake van een houtopstand die geveld moet worden. Voor de overige houtopstanden geldt dat er delen geveld moeten worden ten behoeve van de uitvoering van het plan.

Figuur 3.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) en grens bescherming houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming (donkergroen). Bron: Gemeente Emmen.

Beoordeling en conclusie

De te vellen houtopstanden binnen het plangebied vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5). De houtopstanden liggen buiten de begrenzing bebouwde kom Wet natuurbescherming en de eenheden zijn groter dan 10 are (of; de rij(en) bestaan uit meer dan 20 bomen). Voor de werkzaamheden geldt een meldings- en herplantplicht en mogelijk een ontheffing en compensatie. De regels en procedures zijn te vinden op de provinciale website.

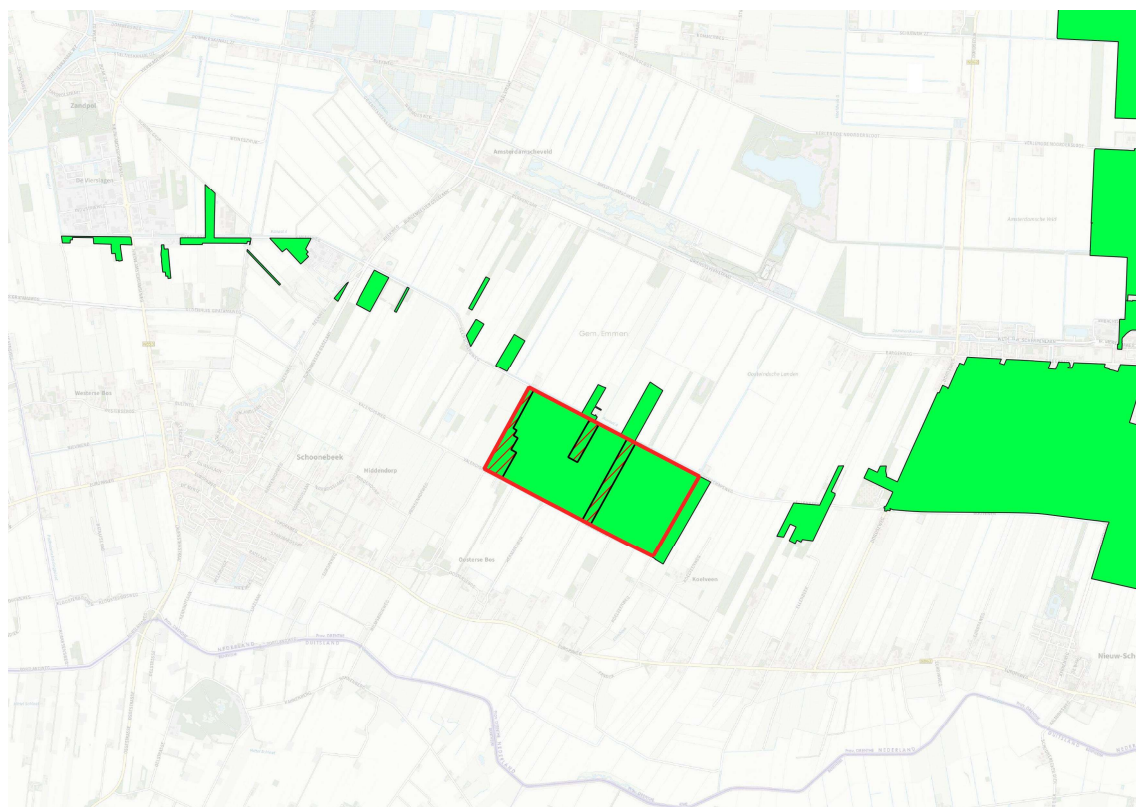
Wij willen benadrukken dat naast bescherming van houtopstanden onder de Wnb, mogelijk ook regels zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordeningen en dat gemeenten ook beschermingsregels hanteren. Mogelijk is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Situatie planlocatie

Indien geen sprake is van een nieuw vast te stellen bestemmingsplan, dan wel dat een omgevingsvergunning voor afwijken bestemmingsplan niet vereist is, is toetsing aan het NNN niet aan de orde. In voorliggende situatie is voor drie percelen een bestemmingsplanwijziging aan de orde. Voor de overige percelen wordt niet afgeweken van het vigerende bestemmingsplan.

In de provincie Drenthe gelden de regels met betrekking tot het NNN op gronden die in het natuurbeheerplan zijn begrensd als bestaande of nieuwe natuur. De drie percelen waarvan de bestemming gewijzigd moet worden liggen volledig binnen deze begrenzing (zie figuur 3.2). Voor deze gronden geldt dat een ruimtelijk plan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant aantasten. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn uitgewerkt in het natuurbeheerplan.

Figuur 3.2 Ligging plangebied (rood omlijnd) en de drie percelen waarvoor bestemming wordt gewijzigd (rode arcering) ten opzichte van het NNN (lichtgroene arcering). Bron ondergrond: PDOK.

Beoordeling en conclusie

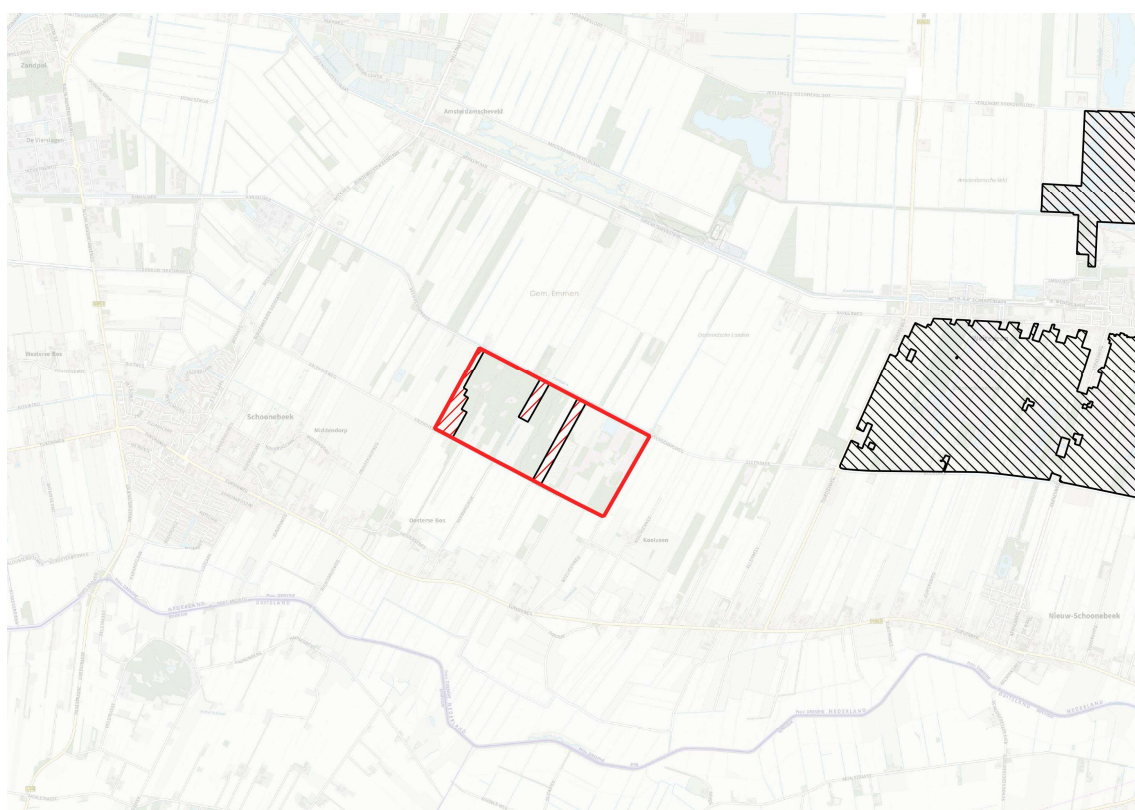
Voor de drie percelen waarvoor de bestemming gewijzigd dient te worden is uitsluitend voor het meest westelijk gelegen perceel (zie figuur 3.2) in het natuurbeheerplan (Drenthe, 2021) een ambitie- en beheertype geformuleerd. Op het meest westelijke perceel zijn geen werkzaamheden gepland. Voor de overige twee percelen is het ambitietype N00.01 toegewezen en is geen beheertype toegekend. De ter plekke aanwezige natuurwaarden (akkers met gewas) op deze percelen zijn van weinig waarde. Het beoogde maatregelpakket heeft tot doel om de aanwezige natuurwaarden in het Oosteindsche veen te behouden en te versterken en draagt zodoende bij aan de natuurfunctie van de percelen. Bij het ontwerp van het maatregelpakket is bovendien rekening gehouden met de cultuurhistorische waarde die het Oosteindsche veen kent. Het Oosteindsche veen is onderdeel van het Schoonebeekerveld. Aan dit gebied is waarde toegekend door o.a. het karakteristieke landschap, de buurtschappen en de herkenbare smalle strokenverkaveling. Door het ontwerp van de kades en ophogingen zoveel mogelijk rechtlijnig te houden, blijft de verkavelde structuur herkenbaar. Zodoende blijft het randveenontginningslandschap in het gebied herkenbaar.

Als gevolg van het uitvoeren van het beoogde maatregelpakket treden naar verwachting geen significant negatieve effecten op, op de kernkwaliteiten van het NNN. Verdere vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4. Natura 2000

4.1 Natura 2000-gebied

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Bargerveen' dat op een afstand van >1,5 kilometer ten oosten van het plangebied ligt (zie figuur 4.1). Doordat het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is gelegen, zijn directe negatieve effecten als oppervlakteverlies op voorhand uitgesloten. Indirecte (uitstralende) effecten door bijvoorbeeld licht of geluid worden gezien de aard van de voorgenomen plannen, de afstand en tussenliggende infrastructuur met zekerheid uitgesloten.

Figuur 4.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) en de drie percelen waarvoor bestemming wordt gewijzigd (rode arcering) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (zwarte arcering). Bron ondergrond: PDOK.

Stikstof

De regels waaraan stikstofberekeningen moesten voldoen waren voorheen vastgelegd in het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en verankerd in de Wet natuurbescherming. De Raad van State zette in 2019 een streep door het PAS, waarmee (het overgrote deel van) het tot dan toe gebruikte toetsingskader is komen te vervallen. Om deze impasse op te lossen zijn specifiek voor het onderwerp stikstofdepositie door het Rijk en de provincies een aantal instrumenten ontwikkeld, zoals de partiële vrijstelling voor de bouwfase en het stikstofregistratiesysteem.

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Door het in werking treden van deze wet en bijbehorende besluit (Bsn) en regeling (Rsn) worden gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden veroorzaakt door aanlegactiviteiten/ uitvoeren van een werk (aanlegfase) buiten beschouwing gelaten voor plannen en projecten (zie kader 4.1). Voor de aanlegfase is het derhalve niet meer noodzakelijk de stikstofdepositie inzichtelijk te maken. Gelet op deze vrijstelling is een stikstofberekening voor de aanlegfase van onderhavig plan niet uitgevoerd.

Kader 4.1 – Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Op 1 juli 2021 is de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Samen met een daarbij horende Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) - het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn) – en een ministeriële regeling ter aanvulling van de Wsn en het Bsn – de Regeling stikstofreductie en natuurverbetering (Rsn) - zorgt deze wet (onder andere) voor een vrijstelling van de gevolgen van stikstofdepositie in de aanlegfase. Ook bevat de wet een toekomstige stikstofemissiereductieplicht voor bouw- en sloopwerkzaamheden. De Wsn bevat de grondslag van de partiële vrijstelling en stikstofemissiereductieplicht, de Bsn borgt de daadwerkelijke invulling van de Wsn en de Rsn regelt onder andere de aanvraagvereisten bij een omgevingsvergunning voor bouwen. De Wsn is opgenomen in de Wet natuurbescherming.

5. Soortbescherming

5.1 Flora

Tijdens het veldonderzoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDDF, 2022) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

5.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 5.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 5.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In en in de omgeving van het plangebied is het voorkomen van vleermuizen als gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis te verwachten. Verblijfplaatsen van deze soorten bevinden zich voornamelijk in gebouwen en/of bomen. Binnen de maatregellocaties ontbreekt voor vleermuizen geschikte bebouwing en voor vleermuizen geschikte holten en kieren in bomen zijn ook niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Zodoende ontbreken potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied en de maatregellocaties zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen door de aanwezigheid van groenstructuren, oevers en watergangen. Daarnaast zijn lijnvormige, opgaande elementen (singels en bosranden) mogelijk onderdeel van vliegroutes van vleermuizen.

Door de geplande maatregelen gaat slechts een beperkt aandeel foerageergebied tijdelijk verloren. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied: in de directe omgeving van de maatregellocaties zijn namelijk voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig in de vorm van bos(randen), bosschages, waterpartijen en oevers. Verder is er ook geen sprake van essentiële vliegroutes van vleermuizen, omdat er in de omgeving ruim voldoende opgaande, lijnvormige elementen beschikbaar blijven. Bovendien wordt het plangebied na uitvoering van de maatregelen wederom geschikt als foerageergebied van vleermuizen en ontstaan er nieuwe opgaande lijnvormige elementen die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vliegroute. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Das

Tijdens het veldonderzoek is in het oosten van het plangebied een dassenburcht aangetroffen (zie bijlage 2 kaart 1). Daarnaast is nog één enkele pijp aanwezig in het westen van het gebied. Exemplaren en/ of andere sporen zijn niet aangetroffen. Wel zijn er sporen bekend in het Oosteindsche veen ter hoogte van de burcht in de zuidoostelijke hoek (NDFF, 2022). Verder functioneert het plangebied als foerageergebied van de das.

Als gevolg van de voorgenomen maatregelen treedt geen verlies op van burchten van das. Wel wordt het plangebied vernat doordat neerslag langer wordt vastgehouden binnen de aan te brengen compartimenten. Uitgangspunt is een maximale plas dras situatie waarbij hoger gelegen delen in het landschap droog blijven. Een verhoging van de grondwaterstand is niet aan de orde. Beide aangetroffen burchten bevinden zich op hoger gelegen koppen in het gebied. Door de hoge, droge ligging en de beperkte vernatting treedt geen verlies op van de burchten. Van essentieel foerageergebied is evenmin sprake door de ruime beschikbaarheid van agrarische percelen in de directe omgeving. Bovendien blijft het plangebied geschikt als foerageergebied na inrichting. Zodoende treedt er geen verlies op van verblijfplaatsen en/ of essentieel leefgebied van das. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Boommarter

Tijdens het veldonderzoek is één waarneming van een rustende boommarter gedaan. De boommarter lag overdag te slapen op een oud duivennest in de top van een berk (zie bijlage 2 kaart 1). Boommarter is een typische soort van grotere aaneengesloten bosgebieden van zowel naald- als loofbos. Verblijfplaatsen bevinden zich doorgaans in holtes van oude loofbomen. In het plangebied zijn geen bomen met voor boommarter geschikte holten en spleten aangetroffen. Verwacht wordt dat het plangebied voornamelijk als foerageergebied wordt gebruikt, waar incidenteel wordt gerust in bijvoorbeeld een oud (duiven)nest.

Ter plekke van de aangetroffen incidentele rustplaats worden geen maatregelen getroffen, waardoor de incidentele rustplaats behouden blijft. Van essentieel foerageergebied is evenmin sprake door de ruime beschikbaarheid van bos percelen in de directe omgeving. Bovendien blijft het plangebied geschikt als foerageergebied na inrichting. Zodoende treedt er geen verlies op van verblijfplaatsen en/ of essentieel leefgebied van boommarter. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van eekhoorn bekend (NDFF, 2022). Verwacht wordt dat het plangebied vooral als foerageergebied gebruikt wordt door eekhoorn. Als gevolg van de voorgenomen maatregelen gaan geen verblijfplaatsen van eekhoorn verloren. Ook gaat geen essentieel foerageergebied van de eekhoorn verloren. In de omgeving blijft namelijk ruim voldoende vergelijkbaar foerageergebied aanwezig. Bovendien is het plangebied na uitvoering van de maatregelen wederom geschikt als foerageergebied voor eekhoorn. Zodoende treedt er geen verlies op van verblijfplaatsen en/ of essentieel leefgebied van eekhoorn. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Vaste verblijfplaatsen of onmisbaar leefgebied van overige zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn, de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van het veldonderzoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) niet verwacht. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten van soorten als de rosse woelmuis, bosmuis, huismuis en huisspitsmuis. Bij werkzaamheden kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Drenthe vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

5.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 5.2).

Kader 5.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Buizerd, sperwer, havik, boomvalk, torenvalk

Tijdens het quickscan veldonderzoek zijn op enkele locaties (oude) nesten van zwarte kraai en roofvogelhorsten aangetroffen. Nesten van zwarte kraai worden vaak gebruikt door andere soorten zoals bijvoorbeeld de buizerd, torenvalk en sperwer, waardoor de nesten mogelijk jaarronde bescherming genieten.

Daarnaast zijn diverse waarnemingen bekend van buizerd, sperwer, havik, boomvalk en torenvalk in en rondom het plangebied (NDFF, 2022).

Gedurende het soortgerichte onderzoek naar de bezetting van jaarrond beschermde nesten is één bezette horst van buizerd en één bezette horst van havik aangetroffen (zie bijlage 2 kaart 2). Bezette nesten van sperwer, boomvalk en/ of torenvalk zijn niet aangetroffen. Verder wordt verwacht dat het gehele plangebied gebruikt wordt als foerageergebied door alle bovengenoemde soorten. Echter door de ruime beschikbaarheid van alternatieve foerageergebieden in de omgeving van het plangebied, is er geen sprake van essentiële foerageergebieden. Bovendien blijft het plangebied na uitvoering van de maatregelen geschikt als foerageergebied.

Alle aangetroffen jaarrond beschermde nestlocaties worden ingepast in de plannen. Verstoring van de aangetroffen nestlocaties wordt voorkomen door het toepassen van een zorgvuldige werkwijze. Zo wordt er uitsluitend buiten het broedseizoen gewerkt in de periode september t/m oktober, waardoor verstoring die wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van buizerd en havik niet aan de orde is. Verlies, beschadiging en verstoring van vogels en hun jaarrond beschermde nestlocaties is zodoende uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor buizerd, havik, sperwer, torenvalk en boomvalk.

Overige jaarrond beschermde nesten

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten in of in de directe omgeving van het plangebied worden op basis van het ontbreken van geschikte nestplekken, het uitgevoerde onderzoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige vogels met jaarrond beschermde nestlocaties.

Overige vogels

Door de aanwezigheid van bos, struweel, singels, graslanden en oevers binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor diverse algemene vogelsoorten waaronder blauwborst, boompieper, fitis, heggenmus, houtduif, nachtegaal, roodborst, grasmus, koolmees, pimpelmees, grote bonte specht, tjiftjaf, vink, merel, winterkoning, zwarte roodstaart, meerkoet, zwartkop en wilde eend.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor de te verwachten soorten is er geen sprake van verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding, mits broedgevallen worden ontzien. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Werkzaamheden dienen zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.

Voor de meeste soorten kan de periode tussen 1 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen. Houtduif kan tot in december broedsels beginnen, maar ook al voor 1 maart starten met nestelen. Daarom adviseren we – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van 15 februari tot begin december worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt

gekeken of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met de ecologisch toezichthouder bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

5.4 Amfibieën

Heikikker

Gedurende het veldonderzoek is op meerdere locaties geschikt leefgebied van heikikker aangetroffen binnen het plangebied. Voortplantingsbiotoop is aanwezig in waterhoudende greppels, sloten en veenputten en de grote veenplas in het oosten van het plangebied. Tijdens het soortgerichte onderzoek is gebleken dat uitsluitend in het oosten van het plangebied voortplanting van heikikker plaatsvindt (zie bijlage 2 kaart 3). Overige waterhoudende greppels, sloten en veenputten vormen geen voortplantingsbiotoop voor heikikker. Overwintering van heikikker is te verwachten in landbiotoop op korte afstand van de aangetroffen voortplantingswateren (<300 meter; BIJ12, 2017b). Overwintering van heikikker wordt voornamelijk verwacht in holtes (o.a. muizenholten en holtes rondom stronken en boomwortels) in de grond op droge, hoger gelegen terreindelen.

Als gevolg van de geplande maatregelen gaan voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van heikikker tijdelijk verloren. Bij het verlies van voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van heikikker is sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming waardoor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie Drenthe noodzakelijk is. Er is uitzicht op ontheffing als voldaan is aan elk van de volgende drie voorwaarden:

- geen andere bevredigende oplossing;
- sprake van een in de wet genoemd belang;
- geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

In dit geval kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen om verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van heikikker te voorkomen (bovenstaand punt 3). In de directe omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor heikikker (o.a. veenputten en watergangen voor voortplanting en droge, hoger gelegen terreindelen voor overwintering). Bovendien ontwikkelt zich na de uitvoering op termijn opnieuw geschikt leefgebied voor de soort op de werklocaties, waarbij de aan te leggen kades en ophogingen mogelijkheden bieden voor nieuwe overwinteringsplekken en als gevolg van vernatting van het gebied ontstaan meer potentiële voortplantingsplekken voor heikikker. Zodoende zijn er op korte en lange termijn altijd voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor heikikker. Verder door het toepassen van een zorgvuldige werkwijze en zoveel mogelijk te werken in de periode september t/m oktober (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode) wordt schade en verstoring beperkt.

Van een andere bevredigende oplossing waarmee natuurherstel behaald wordt in het Oosteindsche veen is geen sprake en een andere inrichtingsvorm heeft bovendien geen meerwaarde voor de aanwezige heikikkers. Het belang van het initiatief kan worden onderbouwd met het volgende belang: *In het belang van*

de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats ;(Wnb artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b1).

Poelkikker

Gedurende het veldonderzoek is op meerder locaties geschikt leefgebied van poelkikker aangetroffen binnen het plangebied. Voortplantingsbiotoop is aanwezig in waterhoudende greppels, sloten en veenputten en de grote veenplas in het oosten van het plangebied. Tijdens het soortgerichte onderzoek is gebleken dat uitsluitend in het oosten van het plangebied voortplanting van poelkikker plaatsvindt (zie bijlage 2 kaart 3). Overige waterhoudende greppels, sloten en veenputten vormen geen in gebruik zijnde voortplantingsbiotoop voor poelkikker. Overwintering van poelkikker is te verwachten in landbiotoop op korte afstand van het aangetroffen voortplantingswater (<500 meter; BIJ12, 2017d). Overwintering van poelkikker wordt voornamelijk verwacht in holtes (o.a. muizenholen en holtes rondom stronken en boomwortels) in de grond op droge, hoger gelegen terreindelen.

Als gevolg van de geplande maatregelen gaan voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van poelkikker tijdelijk verloren. Bij het verlies van voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van poelkikker is sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming waardoor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie Drenthe noodzakelijk is. Er is uitzicht op ontheffing als voldaan is aan elk van de volgende drie voorwaarden:

- geen andere bevredigende oplossing;
- sprake van een in de wet genoemd belang;
- geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

In dit geval kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen om verslechtering/ afbreuk aan de staat van instandhouding van poelkikker te voorkomen (bovenstaand punt 3). In de directe omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor poelkikker (o.a. veenputten en watergangen voor voortplanting en droge, hoger gelegen terreindelen voor overwintering). Bovendien ontwikkelt zich na de uitvoering op termijn opnieuw geschikt leefgebied voor de soort op de werklocaties, waarbij de aan te leggen kades en ophogingen mogelijkheden bieden voor nieuwe overwinteringsplekken en als gevolg van vernatting van het gebied ontstaan meer potentiële voortplantingsplekken voor poelkikker. Zodoende zijn er op korte en lange termijn altijd voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor poelkikker. Verder door het toepassen van een zorgvuldige werkwijze en zoveel mogelijk te werken in de periode september t/m oktober (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode) wordt schade en verstoring beperkt.

Van een andere bevredigende oplossing waarmee natuurherstel behaald wordt in het Oosteindsche veen is geen sprake en een andere inrichtingsvorm heeft bovendien geen meerwaarde voor de aanwezige poelkikkers. Het belang van het initiatief kan worden onderbouwd met het volgende belang: *In het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats ;(Wnb artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b1).*

Overige amfibieën

Voortplanting en overwintering van overige beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling (zoals Kamsalamander en knoflookpad) worden op basis van het onderzoek, bekende verspreidingsgegevens

(NDFF, 2022) en afstand tot bekende voortplantingswateren niet verwacht. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel is voortplanting en overwintering van algemene soorten amfibieën zoals de kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

5.5 Reptielen

Adder

Gedurende het veldonderzoek is in het oosten van het plangebied geschikt leefgebied van adder aangetroffen. Tijdens het soortgerichte onderzoek is gebleken dat adder uitsluitend in het oosten van het plangebied voorkomt (zie bijlage 2 kaart 4). Binnen de grenzen van het plangebied is de soort vooral te verwachten op zonbeschenen, hoger gelegen heidegedeelten met voldoende vegetatiestructuur. Dergelijke plekken worden jaarrond gebruikt als leefgebied door adder, waarbij ook voortplanting en overwintering plaatsvindt. Lager gelegen, natte gedeelten worden daarnaast ook als foerageergebied gebruikt.

Als gevolg van de geplande maatregelen gaan voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van adder tijdelijk verloren. Bij het verlies van voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van adder is sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming waardoor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie Drenthe noodzakelijk is. Er is uitzicht op ontheffing als voldaan is aan elk van de volgende drie voorwaarden:

- geen andere bevredigende oplossing;
- sprake van een in de wet genoemd belang;
- geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

In dit geval kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen om verslechtering/ afbreuk aan de staat van instandhouding van adder te voorkomen (bovenstaand punt 3). In de directe omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor adder (o.a. de leefgebieden waar geen maatregelen gepland zijn). Bovendien ontwikkelt zich na de uitvoering op termijn opnieuw geschikt leefgebied voor de soort op de werklocaties, waarbij de aan te leggen kades en ophogingen mogelijkheden bieden voor nieuwe overwinteringsplekken en zonbeschenen plekken. Daarnaast worden adderhotels (zie figuur 5.1) aangelegd op diverse plekken, buiten de invloedssfeer van de plannen waar de soort tijdens de uitvoering naar uit kan wijken. Zodoende zijn er op korte en lange termijn altijd voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor adder. Verder door het toepassen van een zorgvuldige werkwijze en zoveel mogelijk te werken in de periode september t/m oktober (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode) wordt schade en verstoring beperkt.

Van een andere bevredigende oplossing waarmee natuurherstel behaald wordt in het Oosteindsche veen is geen sprake en een andere inrichtingsvorm heeft bovendien geen meerwaarde voor de aanwezige adders. Het belang van het initiatief kan worden onderbouwd met het volgende belang: *In het belang van de*

bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats ;(Wnb artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b1).

Figuur 5.1 Voorbeeld van een adderhotel toegepast in een vergelijkbaar project in het Bargerveen. Foto: Staatsbosbeheer.

Levendbarende hagedis

Gedurende het veldonderzoek is op meerdere locaties in het plangebied geschikt leefgebied van levendbarende hagedis aangetroffen. Tijdens het soortgerichte onderzoek is gebleken dat levendbarende hagedissen zowel in het westen als in het oosten van het plangebied voorkomt (zie bijlage 2 kaart 4). Binnen de grenzen van het plangebied is de soort vooral te verwachten op zonbeschenen overgangen van bos naar heide en zonbeschenen heidegedeelten. Dergelijke plekken worden jaarrond gebruikt als leefgebied door levendbarende hagedis, waarbij ook voortplanting en overwintering plaatsvindt.

Als gevolg van de geplande maatregelen gaan voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van levendbarende hagedis tijdelijk verloren. Bij het verlies van voortplantingsplekken en overwinteringsplekken van levendbarende hagedis is sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming waardoor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie Drenthe noodzakelijk is. Er is uitzicht op ontheffing als voldaan is aan elk van de volgende drie voorwaarden:

- geen andere bevredigende oplossing;
- sprake van een in de wet genoemd belang;
- geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

In dit geval kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen om verslechtering/ afbreuk aan de staat van instandhouding van levendbarende hagedis te voorkomen (bovenstaand punt 3). In de directe omgeving, buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden blijven ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor levendbarende hagedis (o.a. de leefgebieden waar geen maatregelen gepland zijn). Bovendien ontwikkelt zich na de uitvoering op termijn opnieuw geschikt leefgebied voor de soort op de werklocaties, waarbij de aan te leggen kades en ophogingen mogelijkheden bieden voor nieuwe overwinteringsplekken en zonbeschenen plekken. Daarnaast worden adderhotels (zie figuur 5.1) aangelegd op diverse plekken, buiten de invloedsfeer van de plannen waar ook levendbarende hagedissen profijt van kunnen hebben als alternatieve schuilplek. Zodoende zijn er op korte en lange termijn altijd voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor levendbarende hagedis. Verder door het toepassen van een zorgvuldige werkwijze en zoveel mogelijk te werken in de periode september t/m oktober (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode) wordt schade en verstoring beperkt.

Van een andere bevredigende oplossing waarmee natuurherstel behaald wordt in het Oosteindsche veen is geen sprake en een andere inrichtingsvorm heeft bovendien geen meerwaarde voor de aanwezige levendbarende hagedissen. Het belang van het initiatief kan worden onderbouwd met het volgende belang: *In het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats ;(Wnb artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b1).*

Overige reptielen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2022) worden in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde reptielen. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde voor deze soorten.

5.6 Dagvlinders

Grote weerschijnvlinder

Tijdens het veldonderzoek is langs de oostelijke grens van het plangebied voortplantingsbiotoop (standplaatsen bos-/ grauwe wilg) van grote weerschijnvlinder aangetroffen (zie bijlage 2 kaart 5). Er zijn geen waarnemingen van rupsen en/ of imago's gedaan. Wel is het voorkomen van de soort bekend uit de wijdere omgeving (>1 kilometer; NDFP, 2022).

Als gevolg van de voorgenomen maatregelen treedt geen verlies op potentiële voortplantingsplekken. Het aanwezige voortplantingsbiotoop aan de oostzijde van het plangebied wordt ingepast in de plannen. De aan te brengen kade op deze locatie, wordt gebied inwaarts gelegd, zodat de aanwezige boswilgen gespaard kunnen worden. Zodoende treedt er geen verlies op van voortplantingsplekken en/ of essentieel leefgebied van grote weerschijnvlinder. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Overige dagvlinders

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2022) worden in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde dagvlinders. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde voor deze soorten.

5.7 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2022) worden in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde vissen (bijv. grote modderkruiper) en/ of libellen (bijv. gevlekte witsnuitlibel). Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

6. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Buizerd, *Buteo Buteo*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Heikikker, *Rana arvalis*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017c). Kennisdocument Levendbarende hagedis, *Zootoca vivipara*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument Poelkikker, *Rana lessonae*. Versie 1.0, juli 2017.

Internet

Provincie Drenthe (2021). Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2021.

NDFF (2022). NDFF uitvoerportaal. <https://ndff-ecogrid.nl>. Geraadpleegd mei 2022.

Overheid (2022a). Actuele tekst Wet natuurbescherming. <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. Geraadpleegd mei 2021.

Overheid (2022b). Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0030378>).

Ravon (2022). Website met soortinformatie over de Nederlandse reptielen, amfibieën en vissen. <http://www.ravon.nl>.

Sovon (2022). Website met soortinformatie over de Nederlandse vogels. <http://www.sovon.nl>.

Vlinderstichting (2022). Website met soortinformatie over de Nederlandsche vlinders en libellen. <http://www.vlinderstichting.nl>.

Zoogdierversamenleving (2022). Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren. <http://www.zoogdierversamenleving.nl>.

Bijlage 1 - Maatregelkaart

Project
Herinrichting Oosteindsche veen
 Onderwerp
Inrichtingsmaatregelen

Legenda

Maatregelen

- Aanleggen kades
- Aanbrengen glooiende ophoging
- Dempden veenputten
- Afgraven bouwvoor
- Dempden greppels
- Aanleggen slenk
- Afsluiten duiker
- Aanbrengen stuwput
- Aanbrengen overlaat
- Zoekgebied aanbrengen adderhotels
- Aanbrengen houteilandjes
- Introduceren veenmos
- Aanplanten singel
- Aanleggen dam incl. duiker

Bestaande elementen

- Te sparen natuurlijke hoogte
- Onderhoudspad waterschap
- Ophoging aangebracht door SBB
- Ruimtebeslag fietspad

Datum
23-06-2022
 Versie
DO
 Kaartnummer
1

Schaal
1:240996864
 Kaartondergrond
PDOK/ OpenTOPO
 Formaat
A3, liggend

Opdrachtgever
Prolander
 Getekend door
R.A.
 Projectnummer
21-602

Zuiderzeelaan 53
 8017 JV ZWOLLE
 T 038-4236464
 I www.ecogroen.nl

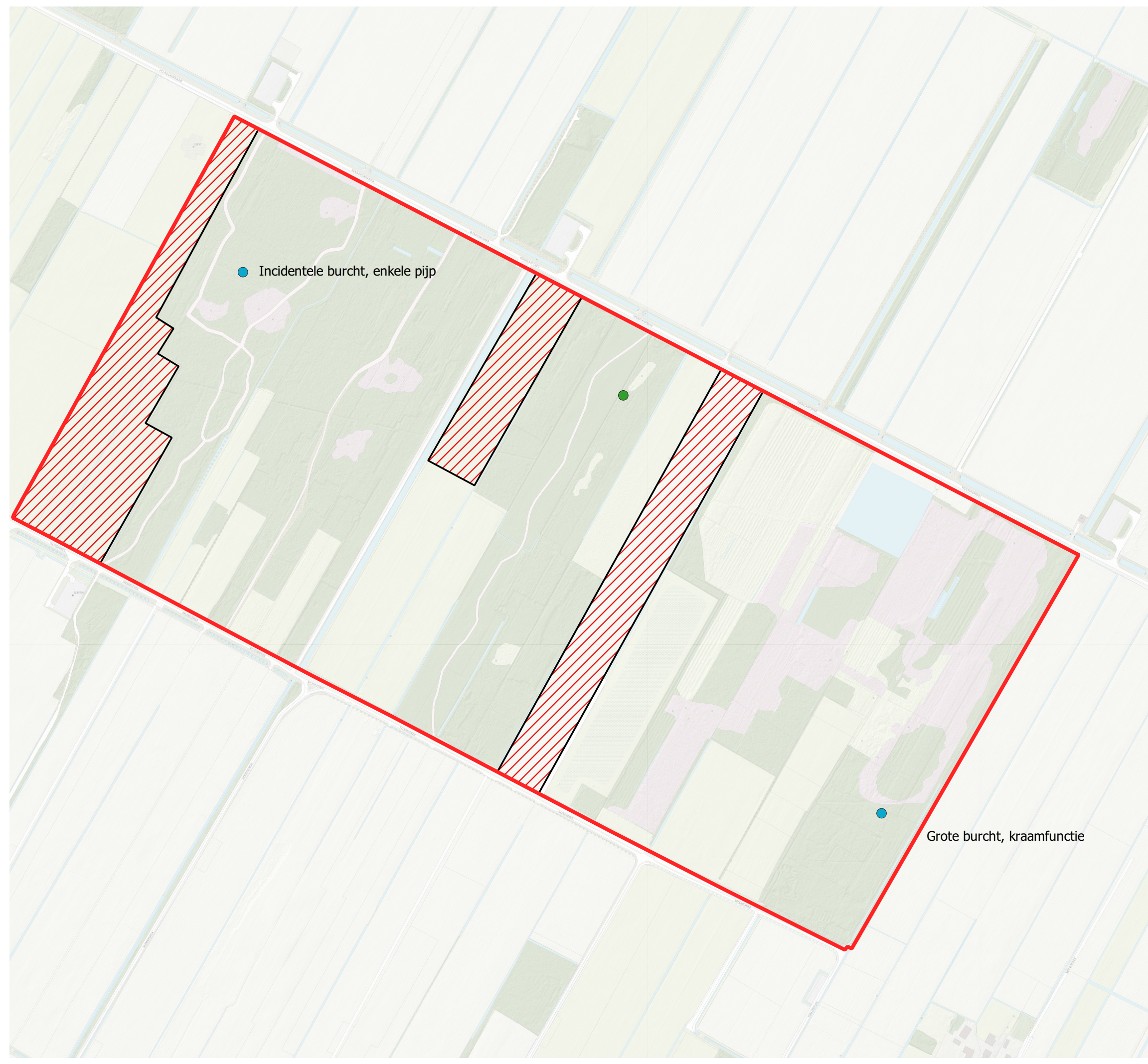

Bos

Koelveen

Bijlage 2 - Verspreidingskaarten

1. Zoogdier waarnemingen
2. Jaarrond beschermde nesten
3. Amfibieën
4. Reptielen
5. Dagvlinders

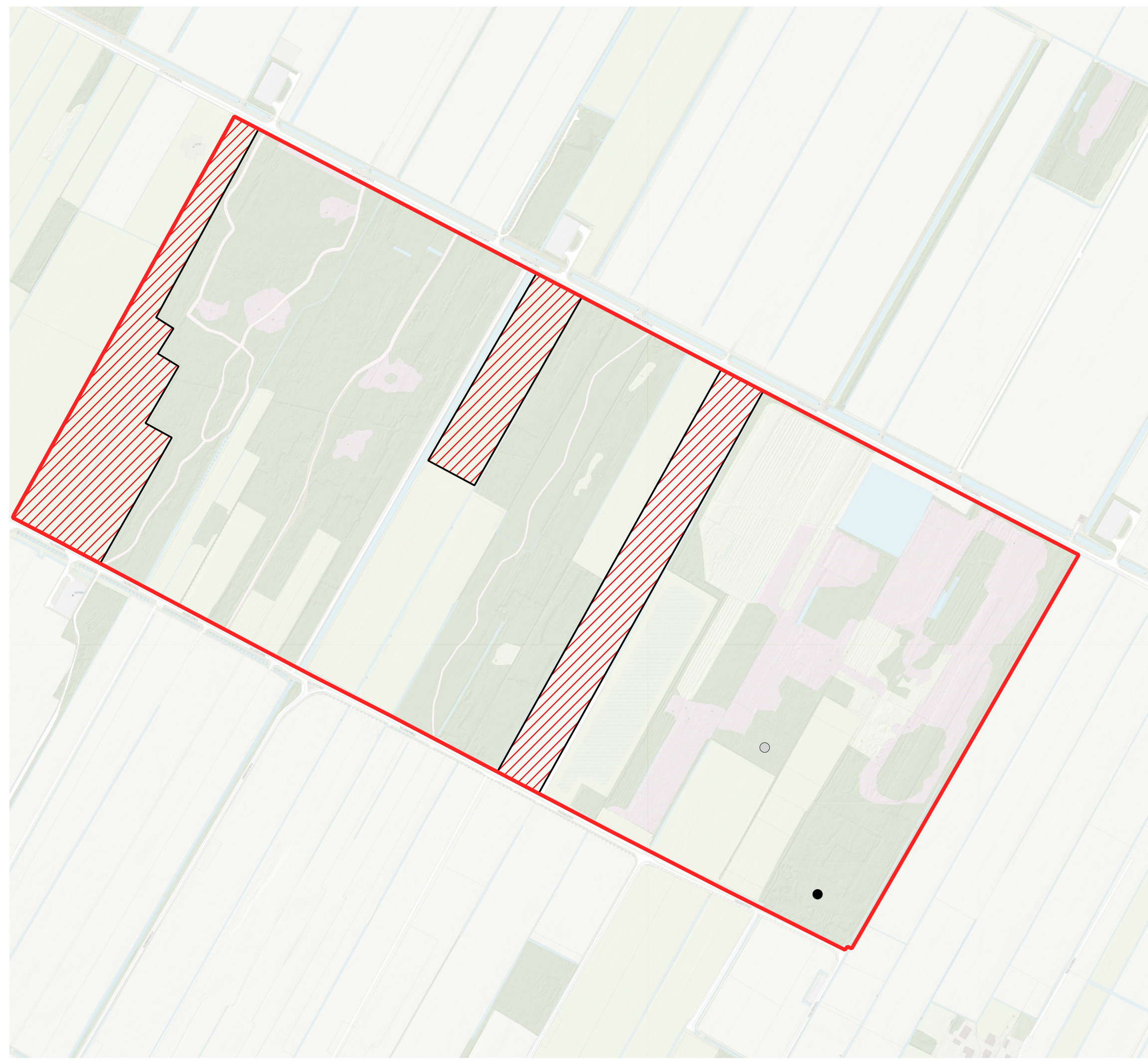
Project
Herinrichting Oosteindscheveen

Onderwerp
Waarnemingen zoogdieren

Legenda
Plangebied
Bestemmingsplanwijziging

Waarnemingen Ecogroen 2022
Boommarter
Das

Datum 25-05-2022	Schaal 1:6472	Opdrachtgever Prolander
Versie DO	Kaartondergrond OpenTopo/PDOK	Getekend door R.A.
Kaartnummer 1	Formaat A3, liggend	Projectnummer 21-602

Project
Herinrichting Oosteindscheveen
Onderwerp
Waarnemingen jaarrond beschermde nesten

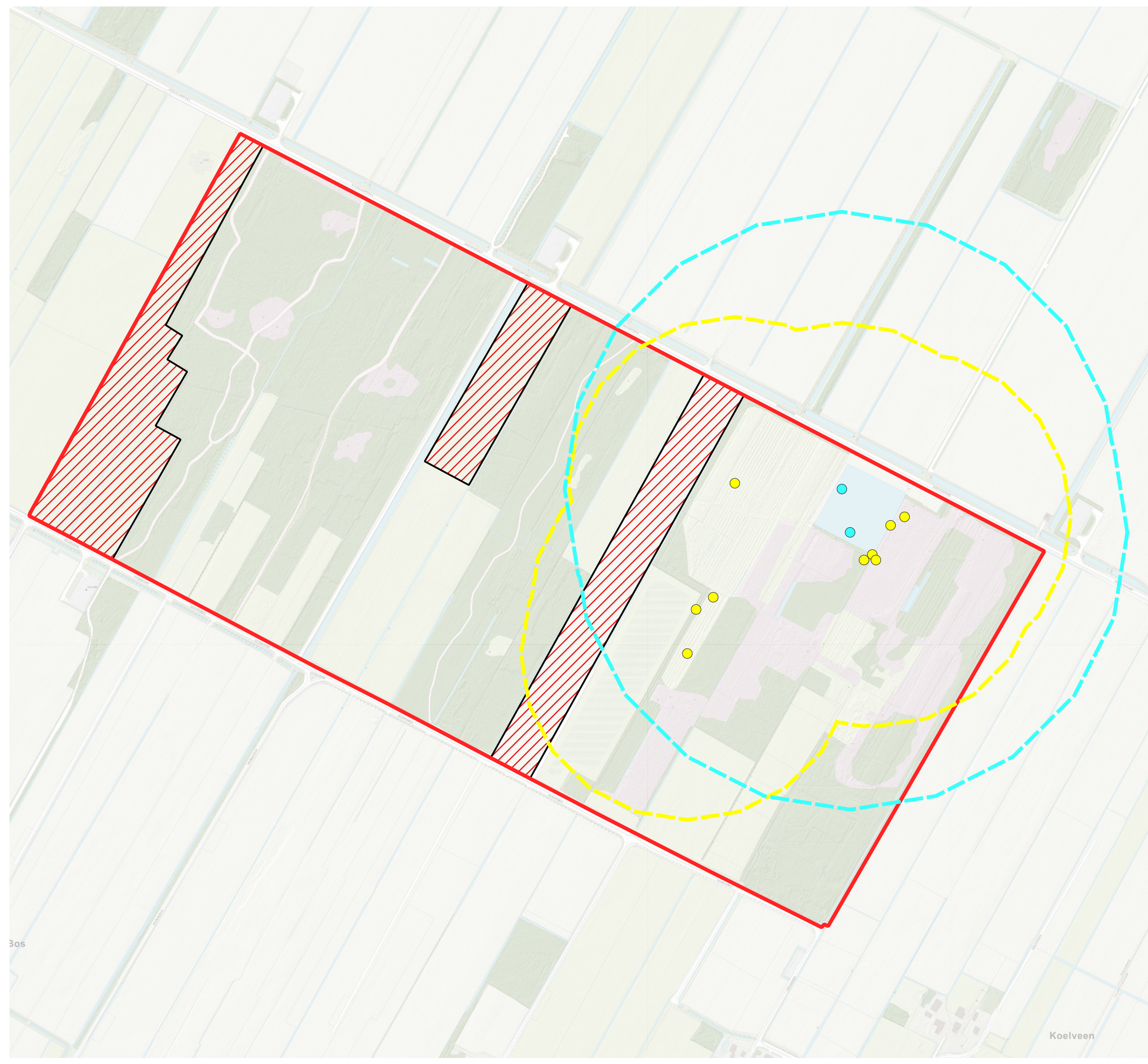
- Legenda**
- Plangebied
 - Bestemmingsplanwijziging
- Waarnemingen Ecogroen 2022**
- Buizerd
 - Havik

Datum 25-05-2022	Schaal 1:6472	Opdrachtgever Prolander
Versie DO	Kaartondergrond OpenTopo/PDOK	Getekend door R.A.
Kaartnummer 2	Formaat A3, liggend	Projectnummer 21-602

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

Project
Herinrichting Oosteindscheveen
 Onderwerp
Waarnemingen amfibieën

Legenda

Plangebied

Bestemmingsplanwijziging

Waarnemingen Ecogroen 2022

Heikikker

Poelkikker

Landbiotoop heikikker (300m rondom voortplantingsplekken)

Landbiotoop poelkikker (500m rondom voortplantingsplekken)

Datum 25-05-2022	Schaal 1:6796	Opdrachtgever Prolander
Versie DO	Kaartondergrond OpenTopo/PDOK	Getekend door R.A.
Kaartnummer 3	Formaat A3, liggend	Projectnummer 21-602

Zuiderzeelaan 53
 8017 JV ZWOLLE
 T 038-4236464
 I www.ecogroen.nl

Project
Herinrichting Oosteindscheveen

Onderwerp
Waarnemingen reptielen

Legenda

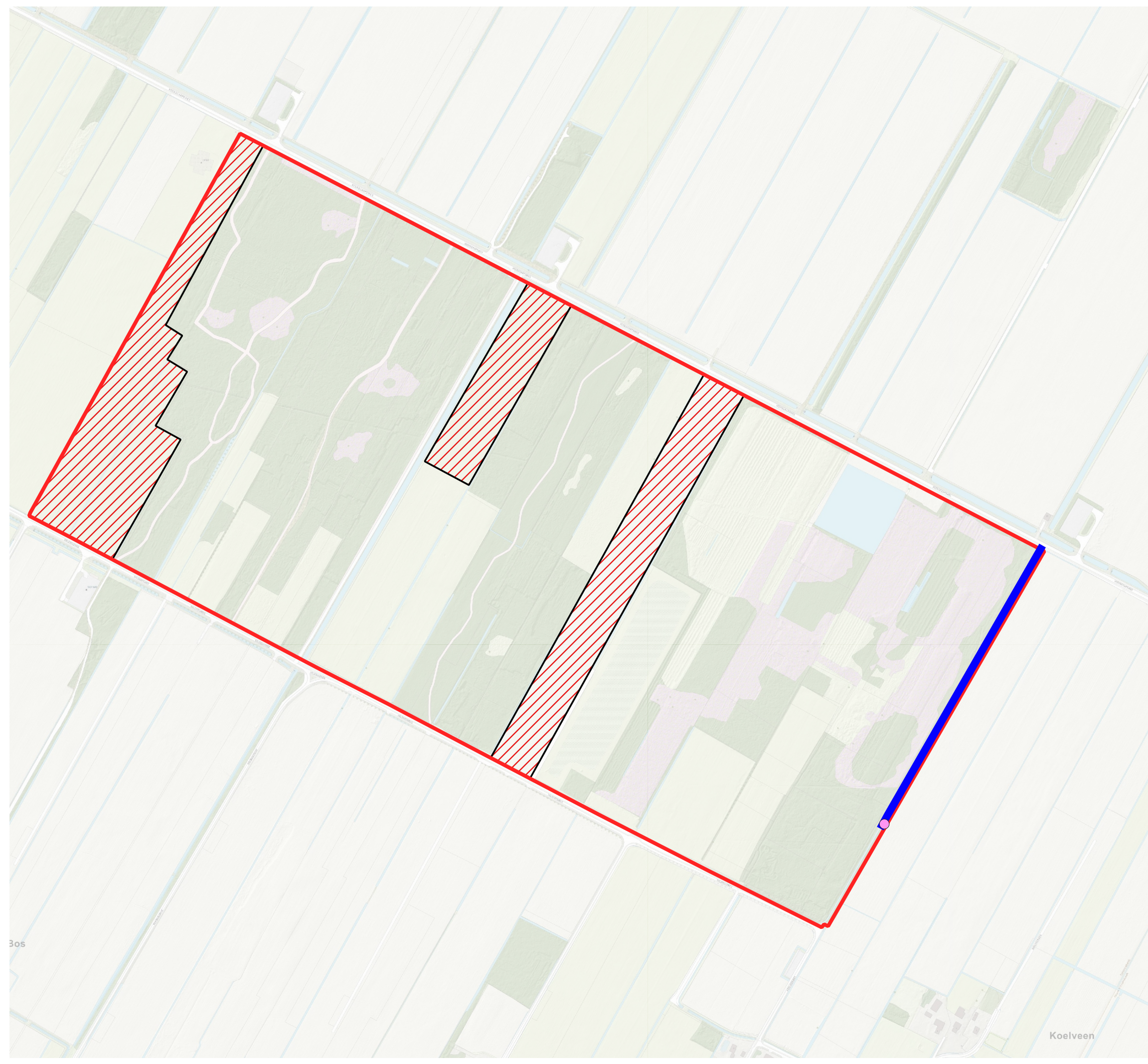
- Plangebied
- Bestemmingsplanwijziging
- Waarnemingen Ecogroen 2022**
- Adder
- Levendbarende hagedis
- Leefgebieden met voortplanting en overwintering**
- Levendbarende hagedis
- Adder en levendbarende hagedis

Datum 25-05-2022	Schaal 1:6796	Opdrachtgever Prolander
Versie DO	Kaartondergrond OpenTopo/PDOK	Getekend door R.A.
Kaartnummer 4	Formaat A3, liggend	Projectnummer 21-602

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE

T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

advies & ingenieursbureau

Project
Herinrichting Oosteindscheveen
 Onderwerp
Waarnemingen dagvlinders

Legenda

Plangebied

Bestemmingsplanwijziging

Waarnemingen Ecogroen 2022

Boswilg

Voortplantingsbiotoop met boswilgen

Datum 25-05-2022	Schaal 1:6796	Opdrachtgever Prolander
Versie DO	Kaartondergrond OpenTopo/PDOK	Getekend door R.A.
Kaartnummer 5	Formaat A3, liggend	Projectnummer 21-602

Zuiderzeelaan 53
 8017 JV ZWOLLE
 T 038-4236464
 I www.ecogroen.nl

Bos

Koelveen